

INDEX

LIBER SEXTUS DE SACRAMENTIS.

TRACTATUS PRIMUS DE SACRAMENTIS IN GENERE

CAPUT I.

De Natura Sacramenti Novae Legis.

DUBIUM I.

QUID SIT SACRAMENTUM.

1. Quomodo definiatur sacramentum. Et quae requirantur ad essentiam sacramenti. —
2. Alia communior definitio sacramenti. —
3. An fuerint vera sacramenta sacrificia, figurae et sacramenta veteris legis. —
4. Quid notandum de circumcisione. —
5. Quae alia excludantur a ratione sacramenti. —
6. Plura notanda circa sacramenta. Et quotupliciter sacramenta distinguantur. —
7. An sacramenta causent gratiam physice, vel moraliter. p. 3

DUBIUM II.

QUID CIRCA MATERIAM

ET FORMAM SACRAMENTORUM SERVANDUM.

8. Quotupliciter sumatur sacramentum. —
9. Quae conjunctio requiratur inter formam et materiam. —
10. Vide resolutiones. —
11. Quae mutatio invalidet sacramentum. —
12. An materiae et formae omnium sacramentorum sint a Christo in specie determinatae. p. 7

CAPUT II.

De Ministro Sacramentorum.

DUBIUM I.

QUID REQUIRATUR

UT MINISTER DET VALIDE SACRAMENTUM.

13. Ad valorem sacramenti requiritur potestas et intentio ministri. —
14. Utrum in ministro requiratur etiam attentio. —
15. Quotupliciter potest esse *intentio*. —
16. Non sufficit in ministro intentio *habitualis* vel *interpretativa*. —
17. Non requiritur *actua-*

lis. — 18. Sufficit *virtualis*. — 19. An sufficiat intentio coacta; vel cum errore circa personam suscipientis. — 20. An ad validitatem sacramentorum requiratur intentio interna ministri. Et 1°. An sufficiat sola intentio faciendi actionem externam. — 21. 2°. An requiratur intentio faciendi quod facit Ecclesia Romana. — 22. 3°. An requiratur intentio explicita conficiendi sacramentum aut producendi effectum sacramenti. Et an, celebrandi ritum externum uti sacrum. — 23. An minister debeat habere intentionem faciendi ritum sacrum quem intendit Ecclesia. — 24. Si minister habeat duas intentiones contrarias, quaenam debeat praevalere. — 25. Vide resolutiones Busenbai. — 26. An sit validum sacramentum collatum sub conditione. — 27. An sit licitum conferre sub conditione sacramenta characterem imprimantia. — 28. An etiam alia sacramenta. — 29. An in extrema necessitate proximi minister possit et teneatur ministrare sacramentum, quando materia est dubia p. 13

DUBIUM II.

QUID REQUIRATUR IN MINISTRO

UT LICITE MINISTRET.

30. Vide quae se habent de hoc apud Busenbaum. — 31. *Primo* de statu gratiae requisito in ministris sacramentorum ad ea ordinatis. — 32. Qu. 1. Quid de aliis ministris ad ea non ordinatis. An sacerdos baptizans non solemniter graviter peccet (Vide *Infert.* 1). — An contrahens Matrimonium in mortali duplex sacrilegium committat (Vide *Infert.* 2). — 33. An excusentur ministrantes in mortali, si urgeat necessitas. Quid de ministrantibus in nosocomiis, de obstetricibus, et maxime de parochis, etc., ministrantibus in necessitate. — 34. Qu. 2. An conferens sacramenta teneatur praemittere confessionem, si sit in mortali. — 35. Qu. 3. An peccet graviter sacerdos sive diaconus ministrans Eucharistiam in mortali. — Quot peccata committat sacerdos celebrans in mortali. — An ministrans Eucharistiam pluribus successive committat plura peccata. — An peccet graviter tangens ex officio Eucharistiam in mortali. — 36. Qu. 4. An peccet

graviter confessarius tantum audiens confessionem in mortali. Qu. 5. An confessarius plures successive absolvens plura sacrilegia committat. — 37. *Secundo* de statu gratiae requisito in exercentibus alias functiones sacras. — 38. De diacono et subdiacono ministrante altari in mortali. — 39. De episcopo conficiente in mortali chrisma vel oleum sanctum. — 40. De episcopo consecrante in mortali templa, vel benedicente vestes, etc. Et de sacerdote assistente Matrimonio, vel benedicente aquam, cineres, etc. — 41. An praedicator concionans in mortali peccet mortaliter. — 42. Vide apud Busenbaum de ministro utente materia vel forma dubia, vel corruptam proferente formam, vel omittente caeremonias. — 43. An sacramenta sint indignis deneganda. — *Dicendum I^o*. Generaliter loquendo, sacrilegium est ministrare sacramenta indignis. — 44. *Dicendum II°*. Peccatori publico negandum est sacramentum, sive occulte sive publice petat. — 45. Dub. 1. Quid, si peccatum sit notum tantum aliquibus adstantium. — 46. Dub. 2. Quid, si crimen sit publicum in alio loco. — 47. Dub. 3. An peccatori publico possit unquam ministrari Eucharistia. — 48. Dub. 4. Quid agendum in dubio de crimine et de poenitentia. — 49. Dub. 5. An minister ob metum mortis possit dare sacramentum indigno. — 50. *Dicendum III°*. Peccatori occulto publice petenti non est negandum sacramentum. Secus, si petat occulte. — 51. Qu. 1. An confessarius possit negare sacramentum ob crimen auditum in confessione. — 52. Qu. 2. An episcopus possit negare sacramentum Ordinis peccatori occulto publice petenti. — 53. Qu. 3. An possit absolvi ordinandus habitus in vitio turpi, qui vult ascendere ad ordines sacros. (Remissive ad n. 63 in fine hujus Dubii). — 54. Qu. 4. An parochus possit assistere Matrimonio publici peccatoris. Et ad quid teneatur circa impedimenta. — 55. Qu. 5. An unus sponsorum possit licite Matrimonium inire cum altero excommunicato vel publico peccatore. — 56. Et an liceat conjugia contrahere cum haereticis. — 57. Qu. 6. An in sacramentis conferendis liceat uti opinione probabili. — 58. Qu. 7. An et quando ministri teneantur ministrare sacramenta. — 59. Qu. 8. An liceat simulare administrationem sacramenti. — 60. An liceat simulare susceptionem sacramenti. Sed quid, si quis simul et confiteri. — 61. Quid, si quis simul et communicare. — 62. Quid si quis simul et contrahere Matrimonium. — 63. *Dissertatio* de clerico habituato in vitio turpi: an possit absolvi volens ordinari in sacris. (Usque ad n. 77) p. 24

CAPUT III.

De Suscipiente Sacramentum.

DUBIUM I.

QUAE DISPOSITIO REQUIRATUR
AD VALOREM SACRAMENTI IN SUSCIPIENTE.

78. Vide quae habentur apud Busenbaum. —
79. An solus homo viator sit capax sacramentorum. — An soli baptizati valide susci-

piant alia sacramenta. — 80. Nulla requiritur intentio in pueris et perpetuo amentibus, quoad Baptismum, Confirmationem et Ordinem. — 81. Quae intentio requiritur in adultis. An sufficiat intentio neutralis, an habitualis. Quid de dormientibus, ebriis et lapsis in amentiam. — 82. An sufficiat intentio interpretativa p. 60

DUBIUM II.

QUID REQUIRATUR UT LICITE ET CUM FRUCTU
SUSCIPIATUR.

83. Quae requirantur in suscipiente sacramenta *mortuorum*, et quae *vivorum*. —
84. An aliquando possit ministrari viaticum a laico, vel sacerdos non jejunus celebrare. —
85. An magis dispositi majorem fructum recipiant. An sumant cum fructu hostiam ii qui nesciunt esse consecratam. — 86. Plura notanda de suscipiente sacramentum cum mortali aut veniali. — 87. An omnia sacramenta causent gratiam remoto peccato. —
88. An liceat petere sacramentum a ministro excommunicato. — 89. An a ministro peccatore p. 64

CAPUT IV.

Quid sint Sacramentalia, et quid efficiant.

90. Quid et quae sint sacramentalia. — 91. An sacramentalia vim habeant ex opere operato. — 92. Quomodo per sacramentalia remittantur peccata. — 93. Plura notanda. — 94. De usu Agnorum Dei, aquae benedictae et similium. p. 72

TRACTATUS SECUNDUS

DE BAPTISMO ET CONFIRMATIONE

CAPUT I.

De Baptismo.

95. Quomodo distinguitur Baptismus. — 96. De Baptismo flaminis. — 97. De Baptismo sanguinis. — 98. An, ut martyrimum remittat culpam, requiratur in peccatore contritio vel caritas. — 99. Quando martyrimum gratiam conferat. — 100. An sint martyres qui moriuntur in obsequio peste infectorum. — 101. An liceat se offerre ad martyrimum. Vel se prodere catholicum per abstinentiam a carnibus. p. 75

DUBIUM I.

QUAE SIT MATERIA BAPTISMI.

102. Quae sit materia *remota* Baptismi. (Vide Resolut. apud Busenbaum). — 103. 1°. Quae sit materia certe valida. 2°. Quae certe invalida. 3°. Quae dubia. An in necessitate liceat ibi uti opinione etiam tenuiter probabili. — 104. Dub. 1. An sit materia apta

aqua per artem chemicam educta. — Dub. 2. An saliva, sudor aut lacrymae. — Dub. 3. An aqua fluens ex vite. — Dub. 4. An nix non soluta. — 105. Quae sit materia *proxima* Baptismi. (Vide Resolutiones apud Busenbaum). — 106. Qu. 1. An valeat Baptismus, si quis projiciat puerum in flumen. Quid, si baptizet cum aqua defluente ex tecto. An liceat in necessitate projicere puerum in flumen ut baptizetur. An autem cum aqua nociva baptizare. — 107. Qu. 2. An infans in necessitate possit baptizari in utero matris. Quid, si baptizetur puer tantum in capite egresso ex utero. — Qu. 3. An valeat Baptismus, si aqua attingat tantum vestes aut capillos. — Qu. 4. An valeat Baptismus collatus in scapulis vel pectore. — Qu. 5. An requiratur trina ablutio. — Qu. 6. An sufficiat ad Baptismum una vel altera aquae gutta p. 77

DUBIUM II.

QUAE SIT FORMA BAPTISMI.

108. Vide apud Busenbaum quae sint formae validae. Quae invalidae. Quae dubiae. — 109. Quot modis possit forma variari: 1° Per *mutationem*. — 110. 2° Per *corruptionem*. — 3° Per *transpositionem*. — 111. 4° Per *additionem*. — 112. 5° Per *diminutionem*. — Hinc dub. 1. An invalidet Baptismum omisio conjunctionis *Et*. — Dub. 2. An omissio praepositionis *In*. — Dub. 3. An valeat Baptismus, collatus tantum *In nomine Christi* p. 90

DUBIUM III.

DE MINISTRO BAPTISMI.

ART. I.

QUIS SIT MINISTER BAPTISMI.

113. Quis sit minister validi Baptismi, et quis liciti. — 114. Nemo sine commissione potest baptizare extra suam dioecesim. — 115. A quo baptizandi peregrini, vel casu nati. Et an sufficiat quasi domicilium ad constituendum aliquem parochianum illius loci. — 116. Quando diaconus possit baptizare. — Dub. 1. An in necessitate possit baptizare solemniter. — Dub. 2. An clericus aut diaconus solemniter baptizans sine commissione fiat irregularis. — Dub. 3. An fiat irregularis laicus baptizans solemniter. — 117. Ordo servandus inter ministros Baptismi in necessitate conferendi. — Dub. 1. An graviter peccet laicus qui baptizat praesente sacerdote. — Dub. 2. An, qui praesente sacerdote excommunicato. — Dub. 3. An, qui praesente diacono. — Dub. 4. An, qui praesente clerico inferiori. — Dub. 5. An peccent graviter parentes qui faciunt baptizare prolem a praedicante. — 118. Not. I. An possit quis baptizare seipsum. — Not. II. Quae dilatio in ministrando Baptismo sit mortalis. — Not. III. Quinam infantes prohibeantur domi baptizari p. 97

ART. II.

AN DUO POSSINT SIMUL UNUM BAPTIZARE.

(119 et 120) p. 107

DUBIUM IV.

QUOD SIT SUBJECTUM BAPTISMI.

121. Quis sit capax Baptismi. An pueri et amentes. — 122. De poenis rebaptizantium. An rebaptizantes sub conditione fiant irregulares. — 123. De infante nondum nato (Remissive ad n. 107). — 124. An baptizandi sint fetus abortivi. An plures eodem tempore. — 125. An conferendus sit Baptismus monstris. — 126. An sint baptizandi filii infidelium, et quae in hoc puncto sint certa. Certum est: 1° talem Baptismum semper esse validum. — 127. 2° Baptizandos esse filios, si parentes defecerint a fide. Quid, si mansuri sint apud parentes haereticos. — 128. 3° Si ipsi filii infidelium petant. Quid in dubio an careant ratione. — 129. 4° Si sint in periculo mortis. — 130. 5° Si sint positi extra curam parentum. 6° Si capti sint in bello. 7° Si parentes sint servi. — 131. 8° Si unus parentum consentiat. — 132. Dub. 1. An baptizari possint filii infidelium usu rationis carentes, invitis parentibus. Et an ii quos pater offert ut liberentur a morbo. — 133. Dub. 2. An liceat vendere infantes parentibus paganis. — 134. An et quando possit repeti Baptismus sub conditione. Not. 1. Quid, si adsit unus testis de Baptismo collato. Not. 2. Quid de adultis natis ex christianis. Not. 3. Quid, si pueri sint arrepti a barbaris. — 135. De infantibus expositis. — 136. De baptizatis ab obstetricibus et a laicis. — 137. De baptizatis ab haereticis. Vide alia apud Busenbaum. — 138. De effectibus Baptismi. — 139. De dispositione requisita in adultis baptizandis p. 108

DUBIUM V.

DE CAEREMONIIS BAPTISMI.

ART. I.

QUAE SERVANDA CIRCA CAEREMONIAS BAPTIZANDI.

140. Quae servanda quoad caeremonias Baptismi. — 141. An sit mortale baptizare sine unctione chrisomatis et aqua consecrata. — 142. An sit illicitum baptizare extra ecclesiam. Et quando permittatur. — 143. An omittendae caeremoniae in Baptismo privato, et an patrinus. — 144. An, collato Baptismo privato, caeremoniae sint supplendae. Quid, si Baptismus fuerit invalidus. — 145. Quid notandum circa nomen in Baptismo imponendum et librum Baptismatum p. 123

ART. II.

QUI PATRINI, ET QUOD EORUM OFFICIUM.

146. Ad quid teneantur patrinus. Et quae requirantur ut quis valide sit patrinus. — 147. Quando patrinus teneatur instruere susceptum. Et an possit omitti patrinus in Baptismo privato. — 148. Qualis actus requiratur in patrinis ut contrahant cognationem. — 149. An cognationem contrahant suscipiens vel baptizans in Baptismo privato. — 150. An parentes suscipientes vel baptizantes filios, contrahant impedimentum

petendi debitum. — 151. An contrahat cognationem suscipiens infantem in Baptismo collato sub conditione. — 152. An, qui ex errore suscipit unum pro alio. — 153. Quis contrahat cognationem, si quis suscipiat nomine alterius. — 154. An patrini, ad contrahendam cognationem debeant esse designati. — 155. An possint esse patrini ejusdem duo mares vel duae feminae. — Dub. 1. An patrinus masculi debeat esse masculus, etc. — Dub. 2. An peccent designantes duos mares vel duas feminas. — 156. Quid requiratur ut quis licite sit patrinus. Repelluntur ab hoc officio: 1°. Religiosi. 2°. Conjuges et parentes. 3°. Infames. 4°. Apostatae et haeretici. An autem catholici possint suscipere infantes haeticorum, haeretico baptizante. 5°. Plures quam duo. — 157. An duo conjuges possint esse patrini alienae prolis. — 158. Vide quae habentur apud Busenbaum. — 159. Quando graviter peccet parochus circa hanc materiam. — 160. Quae debeat monere parochus post datum Baptismum. Et signanter, ne matres decumbant cum infantibus. . . . p. 126

CAPUT II.

De Confirmatione.

DUBIUM I.

QUID SIT, ET QUAE EJUS MATERIA ET FORMA.

161. Qua ratione Confirmatio est sacramentum. — 162. Quae sit *materia remota* hujus sacramenti. Et an sit materia necessaria oleum olivarum et balsamum. — 163. An sit necessaria benedictio chrismatis. Et an haec possit committi simplici sacerdoti. An sit obligatio uti chrismate novo. — 164. Quae *materia proxima*. Et an ultra chrismationem requiratur altera manuum impositio. — 165. An unctio possit fieri alio digito quam pollice manus dexterarum. — 166. An, medio instrumento. — 167. De *forma* in Ecclesia latina. — 168. Quae mutationes circa formam invalident sacramentum. De forma Graecorum. — 169. De *effectibus* Confirmationis p. 138

DUBIUM II.

QUIS SIT MINISTER, ET QUOD SUBJECTUM.

170. An soli episcopi sint ministri Confirmationis. — 171. An peccet graviter episcopus confirmans non suos. — 172. Et quam poenam incurrat. — 173. An autem possit praesumere consensum aliorum episcoporum. — 174. Qu. 1. An confirmans et confirmandus debeant esse jejuni. — Qu. 2. An confirmatio ministranda sit in ecclesia. Et an conferri possit in die feriali, et vespere. — 175. Quando teneatur episcopus confirmare. — 176. Quinam valide confirmantur. — 177. An infantes. — 178. An sit licitum pueros confirmare sine causa. — 179. Quae dispositio ad Confirmationem. — 180. An licite confirmentur amentes. . . . p. 156

DUBIUM III.

QUAE CONFIRMATIONIS NECESSITAS, ET CAEREMONIAE.

181. An adsit per se gravis *obligatio* suscipiendi Confirmationem. — 182. An autem per accidens, nempe ratione vitandi: 1° periculi; 2° scandali; 3° contemptus. Et quando contemptus intervenit. — 183. An sit gravis obligatio suscipiendi Confirmationem ante susceptionem primae tonsurae. — 184. Quae *caeremoniae* sint servandae in Confirmatione. Et quid notandum: 1°. Quoad vestes episcopi. 2°. Quoad caeremonias alapae et cerei. 3°. Quoad locum chrismationis. Et an confirmandi accedere debeant jejuni. — 185. Requiritur etiam: 1°. Patrinus. 2°. Ut hic sit unus. 3°. Ut sit confirmatus. — 186. Dub. 1. An peccet graviter qui tenet non confirmatus. Dub. 2. An patrinus non confirmatus contrahat cognationem. — 187. Requiritur etiam 4°. Ut patrinus sit diversus a patrino Baptismi. An monachi possint esse patrini Confirmationis. — 188. An sit obliganda fascia frons confirmandi. — Et an sit necessaria ultima benedictio episcopi p. 161

TRACTATUS TERTIUS

DE EUCHARISTIA

CAPUT I.

De Essentia Eucharistiae.

DUBIUM I.

QUID SIT EUCHARISTIA.

189. In quo constituatur sive consistat essentia Eucharistiae. — 190. Vide resolutiones apud Busenbaum circa rationem specificam et numericam hujus sacramenti. — 191. Qu. 1. An tota ratio specifica Eucharistiae salvetur in alterutra specie. Qu. 2. Unde sumatur unitas numerica Eucharistiae. — 192. Qu. 3. An Eucharistia sit necessaria ad salutem necessitate medii. — 193. Qu. 4. An Eucharistia sit necessaria adultis ad vitam spirituales conservandam. . . . p. 171

DUBIUM II.

QUAE MATERIA EUCHARISTIAE.

194. Quae sit materia proxima hujus sacramenti. — 195. De obligatione consecrandi sub utraque specie. (Vide quae habentur apud Busenbaum). — 196. Dub. 1. An haec obligatio sit de jure divino, vel ecclesiastico. Dub. 2. An Papa possit in ea dispensare. Dub. 3. An sit valida consecratio unius speciei sine altera. — 197. An aliquando per accidens possit una species sine altera consecrari. . . . p. 175

DUBIUM III.

QUALIS DEBEAT ESSE PANIS IN MATERIA EUCHARISTIAE.

198. An solus panis triticeus sit materia apta. — 199. Non est ad Eucharistiam materia apta:

1. Panis ex oryza, leguminibus, etc. 2. Massa cruda aut frixa, sive elixa. 3. Panis subactus oleo, lacte, etc. Quid, si aqua non naturali. 4. Hostiae rubrae. 5. Panis corruptus. — 200. Quinam panis est materia dubia. An ex farre, siligine, amylo. — 201. Qui panis est materia valida, sed illicita: 1. Si modice alii rei permixtus. 2. Si mucidus. — 202. Valide etiam, sed illicite consecrant Latini in fermentato, et Graeci in azymo. — 203. Dub. 1. Quid, si Latinus transeat per Graeciam, vel contra. Dub. 2. An Latinus possit celebrare in fermentato ad dandum viaticum. — 204. De hostia fracta vel maculata. — 205. De figura hostiae consecrandae. Et an liceat celebrare cum hostia minori. . . . p. 178

DUBIUM IV.

QUALE VINUM SIT MATERIA EUCHARISTIAE.

206. Quale vinum non est materia apta: 1. Siccera, etc. 2. Agresta. 3. Acetum. 4. Uvae. 5. Mustum decoctum. — 207. Quale est materia valida, sed illicita: 1. Mustum. 2. Vinum permixtum. 3. An aescens (vide infra, Qu. 1). 4. An congelatum (vide infra, Qu. 2). — 208. An sub praecepto gravi aqua miscenda est vino. Et qualis aqua, et in quam quantitate. Et an mixtio faciendā in calice. — 209. An aqua mixta vino immediate convertatur in Sanguinem. — 210. Quaequantitas aquae immiscenda in calice. Quid, si Sanguis cadat super altare, lintea aut corporale, etc. . . . p. 183

DUBIUM V.

QUAE CONDITIONES

AD MATERIAE CONSECRATIONEM REQUIRANTUR.

211. Ad *validam* consecrationem requiritur I. Ut materia sit moraliter et sensibiliter praesens. — 212. Hinc valide consecrantur hostiae in ciborio clausae, vel in tenebris, etc. — 213. Invalide tamen consecratur: 1. Materia post tergum aut parietem. 2. Materia remota. 3. Materia valde modica. — 214. Requiritur II. Ut materia sit certa et determinata. — 215. An consecratur hostia in scio sacerdote. Et an guttae vini separatae. — 216. Valida est consecratio: 1. Si sacerdos determinet quoquo modo. 2. Si putet hostias esse minoris numeri. 3. Si, postquam intenderit eas consecrare, de eis obliviscatur. — 217. Quid, si ciborium ex oblivione relinquatur extra corporale. — 4. Si hostiae deferantur post oblationem. — 218. Quae requirantur ad *licitam* consecrationem. — 219. Quibus casibus peccet celebrans in consecrando. . . . p. 189

DUBIUM VI.

QUAE SIT FORMA CONSECRATIONIS EUCHARISTIAE.

220. Quae verba sint de essentia in consecratione panis, et quae, vini. — Et an verba sint proferenda simul recitative et significative. — 221. Quae forma sit illicita. Quae invalida. Et quae dubia. — 222. Qu. 1. An

in consecratione panis praerequirantur verba: *Qui prae*, etc. — 223. Qu. 2. An in consecratione calicis omnia verba sint de essentia. Qu. 3. Quid significant *re Hoc* et *Hic*. Qu. 4. An conficiatur Eucharistia si omittatur verbum *Est*. — 224. Vide plura circa variationem verborum. — Quid, si sacerdos se distrahit in consecrando. p. 194

DUBIUM VII.

QUAMDIU CHRISTUS MANEAT IN EUCHARISTIA.

225. Infra quantum tempus species consumuntur. — 226. Quando recipiatur gratia. — 227. Quid, si sacerdos se disponeret inter sumptionem. — 228. An recipiatur plus gratiae, si sumatur utraque species vel major materia. — 229. Quid, si vinum consecratum in aliud vinum aut liquorem injiciatur. . . . p. 198

CAPUT II.

De Causis et Subjecto Eucharistiae.

DUBIUM I.

DE CAUSIS.

ART. I.

AD QUEM SPECTET DISPENSATIO EUCHARISTIAE.

230. An solis sacerdotibus liceat Eucharistiam ministrare. — 231. An soli sacerdotes valide consecrant. — 232. Quid notandum de sacerdotibus consecrantibus simul unam hostiam, sive cum episcopo. — 233. An parochus tempore pestis teneatur ministrare Eucharistiam. — 234. An inferior sacerdote, ministrando incurrat irregularitatem. — 235. An sufficiat consensus pastoris. — 236. Quid, si ministrandum sit viaticum. — 237. Quaer. 1. Quando liceat diaconis ministrare. Qu. 2. An liceat clericis, aut etiam laicis, in necessitate sumere Eucharistiam per seipsos. Qu. 3. An liceat laico, in necessitate alteri viaticum ministrare. — 238. An sacerdos extra articulum mortis possit seipsum communicare. — 239. An alii praeter pastores possint ministrare Eucharistiam in articulo mortis et in Paschate. — 240. Quibus casibus liceat regularibus tunc ministrare. . . . p. 201

ART. II.

QUID REQUIRATUR IN MINISTRO,

AD LICITAM ADMINISTRATIONEM EUCHARISTIAE.

241. An Eucharistia deferenda ad infirmum cum stola, superpelliceo ac lumine. Quid de Extrema Unctione. — 242. An in necessitate liceat currere. — 243. An, deferre Eucharistiam in equo. Et an, tantum ad eam adorandum. — 244. An liceat dispensare vel celebrare posterioribus digitis. Et an, medio instrumento tempore pestis. — 245. Quando peccet dispensans ob defectum ritus Ecclesiae. — 246. Quibus subjectis non liceat porrigere communionem. — 247. An autem com-

municio porrigenda reis capite damnatis. Et an semifatuis et obsessis. — 248. Quomodo pastor debeat asservare Eucharistiam. Et an Eucharistia asservanda et deferenda semper sit cum lumine. — 249. An ministranda communio in Missa *de Requiem*. — 250. Quid faciendum, si hostia decidat in terram. — 251. Quid faciendum de fragmentis hostiarum. — 252. Qua hora et qua die possit dari communio. — 253. Quoties parochus teneatur ministrare communionem. — 254. Quid notandum circa communionem quotidianam p. 210

DUBIUM II.

DE SUBJECTO, SEU SUSCIPIENTE EUCHARISTIAM.

ART. I.

QUAE REQUIRATUR IN EO DISPOSITIO ANIMAE.

255. De praecepto praemittendi confessionem ad communionem. — 256. Qu. 1. An hoc praeceptum sit divinum vel ecclesiasticum. — 257. Qu. 2. An qui post confessionem recordatur mortalis teneatur ante communionem illud confiteri. — Qu. 3. An teneatur conteri. — 258. Quid, si sacerdos dubitat de peccato commisso. (Remissive ad n. 474, de sacramento Poenitentiae). — 259. Non excusat a confessione celebritas, devotio aut paupertas. — 260. Excusat vero: 1. Periculum mortis, et necessitas ministrandi viaticum. 2. Scandalum aut nota infamiae. Quid, si deferatur viaticum infirmo qui nequit tam cito explere confessionem. — 261. Quid, si populus aut ipse sacerdos deberet carere Missa vel communionem paschali. — 262. Quid, si sacerdos inter celebrandum graviter peccet, vel recordetur peccati praeteriti, an teneatur confiteri si possit (Vide ibidem Dub. 1). — Et an teneatur Missam deserre, si nequeat confiteri (Vide Dub. 2). — 263. Quid, si laicus recordetur mortalis in scamno communicantium. — 264. Quando censeatur deesse copia confessarii. Et quae distantia confessarii excuset. Quid, si non adsit nisi sacerdos simplex, vel confessarius excommunicatus, etc. — 265. Qu. 1. Quid, si sacerdos habeat peccatum reservatum, et desit confessarius habens facultatem. Qu. 2. An tunc teneatur confiteri mortalia tam reservata quam non reservata. Qu. 3. Quid, si habeat excommunicationem reservatam. — 266. Qu. 4. Quomodo intelligendum praeceptum confitendi quamprimum. Qu. 5. An ad illud teneatur sacerdos celebrans sacrilege. — 267. Qu. 6. An celebrans confessus, et oblitus peccati. Qu. 7. An sacerdos non confessus, qui meminit peccati post consecrationem. — 268. Qu. 8. An praeceptum confitendi quamprimum obliget etiam laicos. — 269. Effectus Eucharistiae. — 270. Quaeritur 1. An accedere ad Eucharistiam cum veniali habituali sit novum veniale. — Qu. 2. An communicans cum veniali actuali peccet venialiter et fructum amittat p. 222

ART. II.

QUAE REQUIRATUR DISPOSITIO CORPORIS.

271. An pollutio et actus conjugalis impediant a communionem. — 272. Qu. 1. Quid, si pol-

lutio fuerit voluntaria; et quid, si involuntaria. — 273. Qu. 2. An semper sit veniale accedere ad Eucharistiam post copulam conjugalem. — 274. Qu. 3. An conjux reddens debitum teneatur ea die abstinere a communionem. — 275. An macula externa, ut lepra, etc., impediatur a communionem, et an a celebrationem. An menstrua. An latio armorum. — 276. An sacerdos communicans extra Missam debeat esse stola indutus. — 277. De jejuniom naturali ad communionem praerequisito (Vide resolutiones apud Busenbaum). — 278. Praenot. 1. hoc non esse de praecepto divino. Praenot. 2. non dari in eo parvitatem materiae. Praenot. 3. tria requiri ad solvendum hoc jejuniom, ex tribus regulis, videlicet. — 279. Regula I. Ut res sumatur ab extrinseco. — Dub. 1. An frangat jejuniom voluntaria trajectio reliquiarum cibi. — Dub. 2. An guttulae aquae commixtae, cum saliva, aut jusculi degustati. An saccharum ante mediam noctem in ore immissum. An aqua hausta a lapso in flumen. An sanguis haustus e digito. Quid, si defluat e capite. — 280. Regula II. Ut res sumatur ad modum comestionis aut potationis. — Dub. 1. An frangat jejuniom pulvis tabaci sumptus per nares. — Dub. 2. An fumus tabaci. — Dub. 3. An tabaci folia, vel aromata dentibus contrita. — 281. Regula III. Ut sumatur res habens rationem cibi aut potus. — Hinc quaeritur an solvat jejuniom comestio capillorum, lanae, ligni, chartae, lapillorum, cretae, et similia. — 282. An liceat sequi ultimum inter horologia. Et quid, si quis deglutiat cibum post primum ictum. An in dubio soluti jejunii liceat communicare (Vide hic, et Lib. I, n. 39). — 283. An sit peccatum sumere cibum vel expuere statim post communionem. — 284. In quibus casibus possit quis communicare non jejunus. — 285. An liceat iterum dare viaticum infirmo non jejunato. Dub. 1. Quanto tempore una communio debeat ab alia distare. Dub. 2. An qui communicaverit paucis ante diebus ex devotionem, teneatur, adveniente periculo mortis, sumere viaticum. Dub. 3. An, qui mane communionem receperit. Dub. 4. An sacerdos possit aliquando omittere verba: *Accipe viaticum*, etc. — 286. An sacerdos possit celebrare non jejunus, ad dandum alteri viaticum. An, ad dandum sibi ipsi. — 287. An liceat communicare post cibum, ne Eucharistia pereat aut male tractetur. An, ad vitandum scandalum. — 288. An, ad perficiendum sacrificium vel communionem. — 289. An, ad vitandam mortem. — An liceat communicare ante somnum vel digestionem. p. 240

ART. III.

QUAE ET QUANTA SIT OBLIGATIO SUMENDI EUCHARISTIAM.

290. An communio in adultis sit necessaria necessitate medii (Vide etiam dicta n. 192). — 291. An et quando quisque in periculo vitae teneatur sumere communionem. — 292. Quid agendum in periculo vomitus, vel in casu delirii. — 293. An pueris ministrandum viaticum. (Vide alia notanda apud Bu-

senbaum). — 294. De obligatione communicandi. — 295. Quando obliget praeceptum divinum, et quando ecclesiasticum. — 296. Dub. 1. Quomodo computandus annus obligationis. — 297. Dub. 2. An qui non communicavit in Paschate teneatur communicare quamprimum. Quid, si quis ad implendum praeceptum paschale, praevidens impedimentum, communionem anticipavit. — 298. Dub. 3. An qui non potest communicare in Paschate teneatur praevinire. — 299. Dub. 4. An teneantur fideles tollere impedimentum, ut communioni paschali satisfaciant. — 300. De obligatione communicandi in parochia. — An eximantur sacerdotes, peregrini, famuli religiosorum. An alii, ex consensu pastoris. — 301. De obligatione puerorum communicandi in Paschate. — Qu. 1. An pueri teneantur aut possint communicare statim post usum rationis. Dub. 1. Qua aetate censeantur obligati ad communionem. Dub. 2. An infantibus sit danda communio in articulo mortis. — 302. Qu. 2. An possit ministrari communio amentibus. — 303. Qu. 3. An semifatuis, mutis, surdis et obsessis. . . . p. 268

CAPUT III.

De Eucharistia ut est Sacrificium.

DUBIUM I.

QUID SIT MISSA, ET QUAE OBLIGATIO SACERDOTUM CIRCA ILLAM.

304. Definitio sacrificii Missae. — Not. 1. Quomodo definiatur sacrificium in genere. Not. 2. Quomodo distinguantur sacrificia. Et quomodo sacrificium Eucharistiae omnia illa contineat. Et in quo differat a sacrificio crucis. Not. 3. An Missa sit verum sacrificium. — 305. In quo consistat essentia sacrificii Missae. — 306. An ad essentiam sacrificii requiratur consecratio utriusque speciei. — 307. Quinam sint offerentes in sacrificio Missae. — 308. Pro quibus possit offerri Missa. — 309. Dub. 1. An pro excommunicatis. Dub. 2. An pro infidelibus. — 310. Dub. 3. An pro defunctis. — 311. Effectus sacrificii Missae sunt quatuor: 1. Remissio peccatorum. 2. Remissio poenarum. 3. Augmentum gratiae. 4. Impetratio bonorum. — 312. De valore et fructu Missae. — An Missa habeat valorem infinitum. Et an fructus Missae pendeat a probitate celebrantis. — 313. De obligatione celebrandi, quam habent sacerdotes. — Dub. 1. An ipsi ex praecepto gravi teneantur aliquando celebrare. — Dub. 2. Quoties in anno teneantur celebrare simplices sacerdotes. Quoties parochi. Et quoties episcopi. — 314. De Missa conventuali quotidie celebranda. — 315. De obligatione dicendi tempore debito Missas pro accepto stipendio. — 316. Quenam prae-notanda circa originem stipendii. — 317. Qu. 1. An liceat sacerdoti diviti accipere stipendium pro Missis. Et an peccet graviter qui principaliter celebrat pro stipendio. — Qu. 2. Quomodo peccet sacerdos differendo celebrationem. Et quae dilatio censeatur modica. Quid,

si Missae tradantur communitati. — Qu. 3. An peccet graviter sacerdos omitteus Sacrum promissum pro parvo stipendio. — Qu. 4. Quid, si Missa sit gratuito promissa. — 318. An liceat accipere stipendium pro applicatione fructus specialissimi. — Et an, accipere plura stipendia pro una Missa. — 319. A quo et quomodo taxandum sit stipendium. — 320. Dub. 1. An regulares teneantur servare taxam episcopi. Dub. 2. An episcopus possit prohibere ne accipiatur stipendium majus taxa. — Dub. 3. An, ne accipiatur stipendium minus. An autem qui acceperit minus possit minuere numerum Missarum. — Dub. 4. An liceat pacisci de stipendio. — Dub. 5. Quomodo taxandum stipendium Missarum quas reliquit testator. — 321. Non licet celebrare per alium, retenta parte stipendii. — Exceptio 1. Si stipendium detur intuitu personae. Exceptio 2. Si alter sacerdos vere sponte condonet partem. Excipitur 3. Beneficiarius, capellanus, et sacerdos obligatus ex legato sibi relicto sua vita durante. — 322. Dub. 1. An qui retinet partem stipendii, teneatur ad restitutionem. Et cui restituendum. — Dub. 2. Quid de procuratore, vel exsecutore testamenti. — Dub. 3. An colligens eleemosynas possit partem retinere pro suo labore. — Dub. 4. An possint commutari Missae majoris stipendii cum Missis minoris. Dub. 5. An administratores ecclesiarum possint aliquid retinere pro expensis. — 323. De obligatione beneficiariorum et parochorum applicandi Missas. — 324. Qu. 1. Cui debeant applicare Missas beneficiati, et capellani monialium aut confraternitatum. Quid, si capitale foundationis beneficii aut capellaniae sit infructiferum. Et an possit dari praescriptio ab obligatione Missarum. — Qu. 2. Quibus diebus parochi teneantur celebrare pro populo. — 325. Vide sancita a Bened. XIV, super Missa parochorum. — 326. Super Missa conventuali. — 327. De obligatione celebrandi Missas votivas promissas sub stipendio. — 328. De obligatione celebrandi, loco et tempore designato a fundatore. — 329. Quid, si episcopus dispenset. — 330. De obligatione beneficiarii celebrandi Missas praescriptas, et celebrandi pro seipsum. — 331. De reductione Missarum. — An episcopus possit eam facere. Et an moderari Officia et eleemosynas anniversariis annexa. — 332. An beneficiarius possit aliquando celebrare pro suis propinquis aut amicis, vel omittere Missam propter reverentiam. — 333. An capellanus agrotans teneatur per alium satisfacere Missis. — De triginta Missis Gregorianis. — An liceat stipendium accipere pro prima Missa quam neo-presbyter celebrat cum episcopo. (Remissive ad n. 829, v. An autem) . p. 283

DUBIUM II.

CUIUS SIT APPLICARE FRUCTUM SACRIFICII.

334. A quo applicandus sit fructus Missae. — An religiosus valide Missam applicet contra voluntatem praelati. — 335. Applicatio debet fieri ante celebrationem. — Qu. 1. An sufficiat applicatio habitualis. — Qu. 2. An, si quis accepit stipendia a diversis, sufficiat appli-

care Missas pro eis in confuso. — 336. Quid, si applicatio nulli fiat vel incapaci. — 337. An valeat applicatio conditionata. — Et an applicatio facta pro primo offerente sit illicita et invalida. — 338. An in die mortuorum possit applicari Missa pro particularibus ex stipendio. — 339. De altari privilegiato. — Qu. 1. An ad tales indulgentias lucrandas requiratur Missa de Requiem. — Qu. 2. Quomodo intelligenda est clausula: *modo in ecclesia quotidie dicantur septem Missae*. — Qu. 3. Quomodo clausula: *modo in ecclesia non sit aliud altare privilegiatum* . . . p. 324

DUBIUM III.

QUANDO ET QUOTIES LICEAT CELEBRARE.

340. An possit dici Missa ante auroram vel post meridiem. — 341. A quo tempore incipiat aurora. An tempus tam aurorae quam meridiei moraliter accipiendum. — 342. Quid de privilegiis regularium. — 343. Casus in quibus licet celebrare ante auroram vel post meridiem. An in nocte Nativitatis omnes tres Missae dici possint ante auroram. — 344. An liceat anticipare Missam vel postponere ob festivitatem, vel causa itineris, vel ex dispensatione episcopi. — 345. An peccet graviter qui celebrat ante auroram vel post meridiem. — 346. Quenam in hoc sit parvitas materiae. — 347. Quale peccatum sit celebrare ante Matutinum. — 348. Quid, si esset Missa conventualis et solemnis. — 349. An liceat celebrare (et ministrare communionem) in quolibet anni die. — 350. An in die Coenae Domini et Sabbati sancti liceat privatim celebrare. — 351. An et quando liceat celebrare pluries in die. — 352. An aliquando liceat interrumpere Missam vel de novo incipere. — 353. An, si superveniat princeps vel turba peregrinorum; vel si sacerdos recordetur alicujus impedimenti. — 354. An, si urgeat necessitas propria vel aliena. — 355. Quomodo Missa interrupta supplenda sit ab alio sacerdote . . . p. 328

DUBIUM IV.

QUO LOCO CELEBRANDUM SIT.

356. An et in quali necessitate liceat extra ecclesiam celebrare. Et an in mari. — 357. An et quando liceat celebrare in *oratoriis* ex dispensatione episcopi. Licet 1. In oratoriis benedictis. 2. In oratoriis communitatum. 3. In oratoriis erectis in palatiis episcoporum. — 358. An episcopi possint celebrare in domibus privatis. — 359. An possint dispensare ut aliquando in illis celebretur. Not. 1. Privilegium non perit per mortem Papae vel episcopi. Not. 2. Quid, si privilegiatus mutet habitationem. Not. 3. Quibus diebus non liceat celebrare in oratoriis privatis. Et an regulares vel episcopi possint celebrare in domibus privatis, praeter Missam in indulto concessam. — 360. An religiosi possint ex privilegio celebrare in quocumque altari portatili. — 361. An semper peccent mortaliter celebrantes in ecclesia

violata. Et an aliquam poenam incurrant. — 362. An polluantur oratoria non benedicta. Et an sacristiae, cryptae, etc. — 363. A quibus ecclesia debet reconciliari. — 364. Quomodo crimen, per quod polluitur ecclesia vel coemeterium, oporteat esse notorium. Quando ecclesia polluitur per homicidium. An ecclesia violetur, si vulnus intra eam infligatur, et mors (sive effusio sanguinis) sequatur extra. — 365. Quando ecclesia polluitur per effusionem sanguinis vel seminis. — 366. Quando, per sepulturam excommunicati, infidelis vel haeretici. — 367. Quando, per destructionem ecclesiae. — 368. Quomodo fiat *exsecratio* rei consecratae, nempe ecclesiae, altaris, calicis et vestium. Et vide de exsecratione ecclesiae. — 369. De exsecratione altaris; et 1. Si lapis removeatur. 2. Si frangatur. 3. Si spolietur sepulcrum. Dub. 1. An reliquiae Sanctorum sint necessariae ad consecrationem altaris. Dub. 2. Quid, si frangatur sigillum, vel removeatur sepulcrum. — 370. De exsecratione calicis. Dub. 1. An exsecretur calix, si destruat inauratio. Dub. 2. An calix de novo inauratus, nova indigeat consecratione. Dub. 3. An liceat celebrare in calice nunquam inaurato. — 371. De exsecratione vestium p. 341

DUBIUM V.

QUAE SINT REQUISITA AD MISSAM.

372. Praenotantur quae sunt praescripta in rubrica. — 373. I°. Requiritur *Altare* consecratum. — 374. II°. *Mappa* triplex. — 375. Dub. 1. An sufficiant duae mappae, vel una duplicata. Dub. 2. An mappae debeant esse benedictae. Dub. 3. An tam mappae quam corporale debeant ex lino confici. — 376. III°. *Vestes* sacrae et mundae. — 377. Dubium 1. An sit mortale celebrare sine stola, manipulo aut cingulo. Dub. 2. An ob metum mortis liceat celebrare sine ulla veste sacra. — 378. Dub. 3. An praelati regulares possint sacras vestes benedicere. Dub. 4. An episcopi possint aliis delegare licentiam benedicendi vestes. (Vide etiam num. 381). Dub. 5. An color vestium sit de praecepto. — 379. IV°. *Calix et Patena* consecrata. — 380. An calices, vestes, etc., remaneant consecrata vel benedicta, si quis in eis celebret. — 381. An abbates possint benedicere calices, paramenta, etc., etiam pro ecclesiis alienis. — 382. Quibus sit licitum tangere vasa sacra, corporalia et vestes. — 383. De *pyxide* et materia ejusdem vel calicis. — 384. Dub. 1. An pyxis debeat consecrari. — 385. Dub. 2. An debeat benedici. — 386. V°. *Corporale* benedictum. — 387. Quibus liceat lavare corporalia. Et an aqua lotionis omnino mittenda sit in sacarium. — 388. VI°. *Palla* linea. — An sit mortale celebrare sine palla, vel ea non benedicta. Et an liceat duas pallas adhibere. — 389. VII°. *Purificatorium*. — An hoc debeat esse benedictum. — 390. VIII°. *Missale*. — An liceat in necessitate celebrare sine missali, vel cum missali de ritu diverso. — 391. IX°. *Minister* masculus. Dub. 1. Quae

peccatum sit celebrare sine ministro. — 392. Dub. 2. An peccet graviter sacerdos celebrans, ministrante vel respondente femina. — 393. X^o. *Crucifixus*. — Dub. 1. An sit mortale celebrare sine cruce aut crucifixo. — Dub. 2. An, manente in altari magna imagine crucifixi, alia crux requiratur. Et an crux et aliae imagines Sanctorum debeant esse benedictae. — 394. XI°. *Candelae* ex cera. — Dub. 1. An liceat celebrare cum candelis ex sebo vel oleo — Dub. 2. An, cum uno lumine cereo. Et an cum quatuor candelis. — 395. XII°. *Antipendium, pulvillus, bursa, velum et manutergium*. — 396. XIII°. *Capitis nudatio*. — 397. Dub. 1. An sit mortale celebrare capite cooperto. Quid, si adsit causa sic celebrandi. — 398. Dub. 2. An liceat celebrare cum caesarie ficta. — 399. An rubricae Missalis sint directivae vel praeceptivae. — 400. An sit mortale omittere caeremonias leviores in notabili parte. Et quantum temporis sit in celebratione insumendum. Monitum. — 401. An omnia decreta S. C. Rituum rigore obligent. — 402. An liceat celebrari nudis pedibus, aut cum baculo, etc. — 403. De omissione partium Missae; et an repetenda ommissa. — 404. De partibus ordinariis omissis. — 405. Quae omissio sit mortalis, et signanter in canone. — 406. Quae vero sit tantum venialis. — 407. Quae mutilatio sit mortalis. — 408. De purificatione calicis facienda. — 409. De partibus extraordinariis omissis; et etiam de lotionne manuum. — 410. Dub. 1. Quomodo peccent regulares, nominantes in canone nomen generalis vice episcopi. Et quinam episcopus nominandus. Dub. 2. An peccet omittens orationes ante vel post Missam. Dub. 3. An peccent omittentes orationes ad vestes. Dub. 4. An peccet sacerdos non recitans in Missa solemniter quae cantantur a choro. Dub. 5. Quomodo peccet celebrans voluntarie distractus. — 411. Quomodo peccet sacerdos addens aliqua in Missa. — 412. An liceat dicere Missam ante Matutinum et Laudes. Remissive ad n. 347. — 413. De iis quae voce alta vel submissa dicenda sunt. — 414. Dub. 1. An peccet ita submisso celebrans ut nec seipsum audiat. — 415. Dub. 2. An peccet recitans submisso quae alte dicenda sunt. — 416. An sit mortale alte dicere quae submisso sunt recitanda. — 417. An et quando liceat mutare Missam. — 418. In quibus diebus prohibentur Missae votivae. — 419. In quibus vero permittuntur. Et an tunc pro arbitrio passim dici possint. — 420. Qu. 1. An sit mortale dicere Missam votivam in diebus vetitis. — 421. Qu. 2. Ob quas causas in dictis diebus possint dici Missae votivae: 1. Ob necessitatem publicam. 2. Si in illa ecclesia celebretur festum duplex. 3. Si exponatur SS. Sacramentum. 4. Si praesens sit cadaver, vel dicenda sit Missa anniversaria. — 422. Qu. 3. An obligatus dicere Missam votivam, satisfaciatur si dicat currentem. — 423. Qu. 4. Quenam sint advertenda circa modum dicendi Missas votivas. Et 1. De numero orationum. 2. De Missis habentibus introitum particularem, etc. 3. De Missis Beatorum concessis alicui ordini vel loco. 4. De Missa SS. Trinitatis, Angelorum, Spi-

ritus Sancti, B. V. Mariae et de Requiem, etc. — 424. Afferuntur aliqua decreta magis notabilia circa Missarum celebrationem. Queritur hic obiter quanam ex causa liceat exponere SS. Sacramentum . . . p. 364

APPENDIX EDITORIS

AD TRACTATUM DE EUCHARISTIA.

De Satisfactione Missarum p. 415

TRACTATUS QUARTUS

DE SACRAMENTO POENITENTIAE

CAPUT I.

De Essentia hujus Sacramenti.

DUBIUM I.

QUAE SIT EJUS MATERIA ET FORMA.

425. De materia et forma hujus sacramenti (Vide quae de his habentur apud Busenbaum). — 426. Monitum ad confessarios. — 427. De *Materia* remota. — Dub. 1. An mortalia commissa in susceptione Baptismi sint materia hujus sacramenti. — Dub. 2. An peccata alias confessa sint materia sufficiens hujus sacramenti. — 428. De *Forma*. Qu. 1. An forma hujus sacramenti consistat in verbis, et possit proferri in absentem. — 429. Et quanam praesentia moralis poenitentis requiratur. — 430. Qu. 2. Quanam forma in hoc sacramento sit proferenda. — Dub. 1. In quibus verbis consistat essentia formae. Et an necessarium sit verbum *Te*. — Dub. 2. An verba: *A peccatis tuis*. — Dub. 3. An verba: *In nomine Patris*, etc. Et an preces adjunctae. — Dub. 4. An per verba: *Te absolvo* possit sacerdos absolvere simul a peccatis et a censuris. — 431. Qu. 3. An possit valide et licite dari absolutio sub conditione. — 432. Causae justae absolventi sub conditione p. 419

DUBIUM II.

QUALIS CONTRITIO REQUIRATUR.

433. Vide quae habentur apud Busenbaum de Dolore et Proposito. p. 429

§ I.

De quaestionibus ad dolorem pertinentibus

434. Quid sit poenitentia ut virtus; et quid, ut sacramentum. — 435. Qu. 1. An contritio consistat in dolore vel in detestatione. — 436. Qu. 2. Ex quo motivo elicienda sit contritio. — 437. Qu. 3. Quando obliget praecipuum contritionis. — Dub. 1. An obliget extra periculum mortis. Et an ejus dilatio sit speciale peccatum. — Dub. 2. An qui in articulo mortis confessus sit cum attritione teneatur deinde elicere contritionem. —

Dub. 3. An praeceptum contritionis obliget in diebus festis. — 438. Qu. 4. An ad justificationem requirantur singulae contritiones ad singula peccata. — 439. Qu. 5. An in confessione requirantur explicite actus fidei et spei. — 440. Qu. 6. An in sacramento sufficiat attritio sine amore praedominante. — 441. An quaelibet contritio deleat peccatum extra sacramentum. — 442. Et an peccatum possit consistere cum caritate praedominante, si sit remissa. Solvuntur objectiones, ubi probatur amorem inchoatum includi in attritione. — 443. Qu. 7. An sufficiat attritio ex metu poenarum temporalium. — 444. Qu. 8. An sacramentum Poenitentiae possit esse aliquando validum et informe. — 445. Qu. 9. An dolor debeat praecedere ad confessionem. — 446. Qu. 10. Per quantum temporis actus doloris moraliter perseveret. — 447. Qu. 11. An poenitens debeat elicere actum doloris cum intentione confitendi. — 448. Qu. 12. An qui confitetur peccatum oblitum statim post absolutionem, teneatur novum elicere dolorem. — 449. Qu. 13. Quomodo elicendus sit dolor in confessione venialium. — Dub. 1. An sit mortale confiteri venialia sine ullo dolore. — Dub. 2. An in confessione venialium sufficiat dolere de uno peccato sine alio p. 429

§ II.

De quaestionibus ad propositum.

450. Qu. 1. An sufficiat propositum virtuale sive implicitum. — 451. Qu. 2. Quae sint conditiones requisitae ad verum propositum. — Et sunt: 1. Ut sit *firmum*. Quid, si poenitens credat certo se relapsurum. 2. Ut sit *universale*. An requiratur universale propositum de mortalibus. 3. Ut sit *efficax*. — 452. Qu. 3. Quomodo se gerere debeat confessarius cum iis qui sunt in *occasione* peccandi. Dubium 1. Quotuplex sit occasio, et quotuplex periculum peccandi. Et quae occasio vitari debeat. — 453. Dubium 2. An possit absolvi qui non vult amovere probabilem peccandi occasionem. — 454. Dub. 3. An qui est in occasione proxima voluntaria, possit semel vel iterum absolvi. — 455. Dub. 4. An possint absolvi qui sunt in occasione proxima necessaria. Praesertim causa suae artis vel officii. — 456. Sententia tenenda circa absolutionem his differendam. — 457. Dub. 5. An possit absolvi, qui in occasione necessaria, adhuc remediis adhibitis, eodem modo fuerit relapsus. — 458. Adnotatur doctrina s. Caroli Borromaei. — 459. Qu. 4. Quomodo se gerere debeat confessarius cum *consuetudinariis* ex intrinseca fragilitate; et quomodo cum *recidivis*. An recidivus possit pluries absolvi sine signis extraordinariis. — 460. Quae sint signa extraordinaria. — 461. Quae certitudo dispositionis poenitentis sufficiat ad eum absolvendum. — 462. An liceat differre absolutionem poenitenti disposito sine ejus consensu. — 463. An expediat vel ne saepius differre absolutionem. — 464. Cur potius differenda est absolutio iis qui sunt in occasione extrinseca, et non recidivis ex fragilitate intrinseca p. 454

DUBIUM III.

QUALIS CONFESSIO REQUIRATUR.

ART. I.

AN DEBEAT ESSE INTEGRAM MATERIALITER.

465. Quae sit integritas materialis. — 466. Quantum extendatur numerus, dicendo *plus minus*. Et quomodo exquirendus numerus in consuetudinario. — 467. An sint necessario explicandae circumstantiae aggravantes. — 468. Qu. 1. Quot sententiae sint in hac quaestione. An in furto explicanda sit quantitas (Vide hic in fine). — 469. Qu. 2. Dub. 1. An incestus cum consanguineis differat specie ab incestu cum affinibus. — 470. Dub. 2. An in peccato incestus cum consanguineis explicandi sint gradus consanguinitatis. — 471. Plura notanda circa examen conscientiae et integritatem confessionis. — 472. An peccata mortalia dubia necessario sint confitenda. — 473. Dub. 1. An teneamur confiteri mortalia positive dubia. — 474. Dub. 2. An mortalia negative dubia. — 475. Quid, si quis velit Eucharistiam recipere. — 476. Quid, si quis sit scrupulosus vel timoratae conscientiae. — 477. Dub. 3. An teneatur quis confiteri aliquod mortale in dubio an illud sit confessus. — 478. Dub. 4. An qui confessus est mortale uti dubium, teneatur repetere quando certum agnoscit. Quid, si poenitens post confessionem sciat materiam sui peccati fuisse gravem, sed ipse nullo modo id noverit tempore quo peccatum commisit p. 477

ART. II.

QUANDO SUFFICIAT CONFESSIO INTEGRAM FORMALITER.

479. Quae sit integritas formalis; et quis censeatur physice impotens ad integritatem materialem: 1. Mutus. An hic teneatur confiteri scripto aut per signa. 2. Surdus. 3. Ignarus idiomatis. An hic teneatur confiteri per interpretem. 4. Moribundus. — 480. An absolvendus moribundus qui dat signa doloris sacerdoti praesenti, quin possit ullum peccatum explicare. — 481. An absolvendus infirmus sensibus destitutus, qui per testimonium adstantium ostendit desiderium absolutionis. An tunc absolutio danda sit absolute vel conditionate. — 482. Quid, si nullum dederit signum poenitentiae. — 483. Quid, si fuerit destitutus in actu peccati. — 484. Quando sufficiat integritas formalis ob periculum mortis. — 485. An in periculo contagii possit confessarius absolvere auditu uno peccato. — 486. An, tempore conflictus vel naufragii. — 487. Quis censeatur moraliter impotens. Et quid, si peccatum non possit explicari sine violatione sigilli. — 488. Quam igitur excusentur ab integritate materiali. — 489. An sit obligatio confitendi peccatum, si non possit dici sine infamatione complicitis. — 490. Ex quibus causis liceat manifestare complicem confessario qui eum noscit. — 491. Bulla Benedicti XIV prohibens exquirere a poenitente nomen complicitis peccati. — 492. Sententia auctoris, quod hoc nullo casu erit licitum p. 493

ART. III.

QUAE SINT RELIQUAE CONDITIONES CONFSSIONIS.

493. Confessio debet esse vocalis. — Quando liceat, aut sit obligatio confitendi scripto. — 494. Debet esse secreta. — 495. Debet esse vera. — 496. Quando mendacium in confessione sit veniale. — 497. Quando mortale p. 507

ART. IV.

QUANDO CONFESSIO SIT INVALIDA
ET QUOMODO ITERANDA.

498. An valeat confessio apud confessarium excommunicatum. — 499. An apud surdum, indoctum, etc. An, apud non audientem aliquod peccatum. — 500. De iudicio peccatorum efformando a confessario. — 501. Quando confessio sit invalida ex parte poenitentis. — 502. Quomodo iteranda confessio facta eidem confessario. — Quid, si confessarius recordetur factum in confuso. — Dub. 1. Quid, si confessio fuerit invalida. — Dub. 2. Quid, si recordetur tantum poenitentiae injunctae. — Dub. 3. Quid, si tantum quod poenitens sit confessus. — 503. Quid, si peccatum sit inculpabiliter omisum. An ob magnum concursum possit confessio dimidiari. — 504. Quid de rusticis qui nunquam explicarunt species neque numerum. — 505. Non est obligatio repetendi confessiones, nisi constet de ipsarum nullitate. p. 509

DUBIUM IV.

DE SATISFACTIONE.

ART. I.

QUAE EJUS NECESSITAS ET QUANTITAS.

506. Quomodo satisfactio sit necessaria. Et an sit venialis ejus ommissio in culpis venialibus. — 507. Quibus casibus possit imponi levis poenitentia. Et an possit minui propter illud: *Quidquid boni feceris, etc.* — 508. Quando licite imponatur poenitentia minor justo. Quanta debeat esse juxta Tridentinum. — 509. An sit justa causa minuendi poenitentiam prudens timor ut poenitens eam impleat. — 510. Auctoritates circa hoc punctum. — 511. An possit injungi pro poenitentia ingressus religionis aut susceptio status conjugalis. — 512. An et quando possit vel debeat imponi poenitentia publica. — 513. Dub. 1. An possit injungi opus alias debitum. Dub. 2. An poenitentia mox ante imposita. — 514. An possit imponi opus internum. Et an opus pro defunctis. An cessatio ab aliquo bono opere. An poenitentia possit imponi post absolutionem. — 515. Sub qua obligatione poenitens teneatur acceptare et implere poenitentiam. — 516. Dub. 1. An poenitens teneatur sub gravi acceptare et implere poenitentiam justam. Quid, si sit gravior justo. — 517. Dub. 2. Quid, si sit imposita pro venialibus aut mortalibus confessis. — 518. Dub. 3. An confessarius pro culpis gravibus possit dare

poenitentiam gravem sub obligatione levi. — 519. Dub. 4. An tempore jubilaei vel indulgentiae plenariae confessarius possit omittere impositionem poenitentiae. — 520. Dub. 5. An, si poenitens oblitus sit poenitentiae, teneatur repetere confessionem ut eam recipiat. — 521. Poenitens implens poenitentiam in mortali. — Quae dilatio sit mortalis in implenda poenitentia. — 522. Dub. 1. An existens in mortali possit satisfacere poenitentiae. — 523. Dub. 2. An peccet satisfaciens in mortali. — 524. An possit imponi poenitentia sub conditione si relabatur. — 525. An transacto tempore praescripto desinat obligatio implendi poenitentiam. — 526. An poenitentia possit impleri per alium. — 527. An poenitentia sit implenda ante communionem. — 528. Quis et quomodo possit commutare poenitentiam. — 529. Dubium 1. An poenitens teneatur eo casu repetere confessionem. Dub. 2. Quid, si poenitentia fuerit imposita pro peccatis reservatis. Dub. 3. An confessarius possit commutare poenitentiam extra confessionem. — 530. Adnotantur principaliores canones poenitentiales p. 516

ART. II.

DE SATISFACTIONE PER INDULGENTIAS.

§ I.

*Quid sit Indulgentia,
et quid ad eam requiratur.*

531. Quid sit indulgentia. — 532. Quae causa requiratur ad indulgentiam lucranda. — 533. Quae requirantur conditiones. — 534. Vide resolutiones. — Et signanter num. 9. An omnia opera fieri debeant in gratia. — Et num. 10. An requiratur status gratiae ad lucranda indulgentiam pro defunctis. — Et n. 19. An peccatum veniale non remissum impediatur lucrari indulgentiam quoad alia remissa. p. 540

§ II.

*Quotuplex Indulgentia,
et quomodo differat a Jubilaeo.*

535. Vide quae habentur apud Busenbaum. — 536. Adnotantur sancita a Benedicto XIV circa jubilaeum. — 537. Qu. 1. An ad lucranda jubilaeum omnia opera perfici debeant in una hebdomada. — Qu. 2. An per confessionem invalidam in jubilaeo auferatur reservatio censurarum et peccatorum. — Qu. 3. An peccet graviter qui, absolutus a reservatis, postea alia opera non impleat. — Qu. 4. An qui confessus est in jubilaeo et oblitus sit peccati reservati, possit deinde a quocumque absolvi. Et an obtinere commutationem votorum. — Qu. 5. An confessus animo lucrandi jubilaeum maneat absolutus a reservatis oblitus, si postea non lucretur. — Qu. 6. An possit absolvi qui commisit peccatum reservatum in confidentiam jubilaei. — Qu. 7. An possit dari absolutio ante satisfactionem partis vel juramentum ejusdem. — Qu. 8. Quinam casus et censurae possint

absolvi in jubileo. Dub. 1. An possint absolvi publice excommunicati. Dub. 2. An possit dispensari in irregularitate. — 538. Qu. 9. Qui veniant nomine infirmorum, captivorum et itinerantium. — Qu. 10. An sufficiat ad jubileum lucrandum oratio mentalis aut modica vocalis. — Qu. 11. An modica eleemosyna. — Qu. 12. An satisfiat pro jejuniis injunctis implens jejunia alias debita p. 545

CAPUT II.

De Ministro Sacramenti Poenitentiae.

DUBIUM I.

QUIS SIT MINISTER.

539. Confessarii indigent approbatione et jurisdictione. — 540. An in casu necessitatis sit obligatio confitendi laico vel clerico. — An vero clericus vel laicus, in articulo mortis, deficiente sacerdote, possit absolvere a censuris. — 541. Nullus autem sacerdos valide absolvit, nisi sit approbatus vel parochus. p. 560

DUBIUM II.

QUID SIT APPROBATIO, ET A QUO PETENDA.

542. Quid est approbatio. — 543. An liceat sacerdoti simplici excipere confessionem venialium. — 544. Dub. 1. An parochus possit adsciscere cooperatorem alium parochum alterius dioecesis. Dub. 2. An ejusdem. — 545. Debet eligi approbatus aut parochus. An sufficiat approbatio sine examine et sine judicio interno. — 546. An sufficiat approbatio petita et negata. — 547. A quo episcopo habenda sit approbatio. — 548. Resolvitur quaestio ex bulla Innocentii XII. — 549. An religiosi approbati in una dioecesi possint audire confessiones in alia. — 550. Alia notanda apud Busenbaum. — 551. An injusta revocatio approbationis sit invalida. — 552. An episcopus ex justa causa possit approbatos iterum examinare, aut approbationem revocare vel restringere. — 553. Sancita a Benedicto XIV circa confessionem complicitis de peccato turpi. — 554. Quid veniat nomine *peccati turpis*. An peccata interna. An dubia. — 555. An absolutio complicitis sit invalida quoad omnia peccata. — 556. Qu. 1. An incurrat censuram papalem qui confessionem complicitis tantum audit, et non absolvit. Qu. 2. An episcopus vel ejus delegatus, ex facultate Tridentini in cap. *Liceat*, possit absolvere confessarium qui complicitis in peccato turpi absolutionem impertierit. p. 561

DUBIUM III.

QUID ET QUOTUPLEX SIT JURISDICTIO CONFESSARII, ET UNDE EAM HABEAT.

557. Quid est jurisdictio, et quis habeat ordinariam. — 558. An habeat vicarius generalis contradicente episcopo. Et qui possint

eam delegare. — 559. An delegatio expiret morte delegantis. — 560. An haeretici et excommunicati vitandi valide absolvant in articulo mortis. — 561. An omnes sacerdotes possint absolvere tam in articulo quam in periculo mortis. Et quale censeatur hujusmodi periculum. — 562. An simplex sacerdos possit absolvere praesente approbato. — 563. In quibus autem casibus possit licite absolvere. Dub. 1. An quivis confessarius possit absolvere moribundum a reservatis, etiam praesente superiore. Dub. 2. An in morte, ad absolvenda reservata Papae, adeundus sit episcopus. Dub. 3. An teneatur moribundus petere absolutionem a superiore, saltem per litteras aut nuntium. — 564. An excommunicatus toleratus possit absolvere a venialibus. An regulares possint absolvere sine approbatione episcoporum. Et an omnes sacerdotes ab episcopo approbati possint confessiones audire sine licentia parochi. — 565. Qui et quomodo possint eligere sibi confessarium. Dubium 1. Quomodo episcopi et alii praelati. Dubium 2. Quomodo cardinales. Et an parochi. — 566. Quando habens potestatem delegatam possit eam subdelegare. Et quid de delegato ad universitatem caesarum. — 567. An absolutus in morte a reservatis, teneatur postea se sistere superiori. — 568. Vide alia. — 569. A quo possint absolvi scholares, milites, peregrini, etc. — 570. An sufficiat facultas praesumpta excipiendi confessiones. — 571. Quando liceat absolvere jurisdictione dubia vel probabili. — 572. Qu. 1. An error communis det jurisdictionem. — 573. Qu. 2. An liceat ministrare sacramentum cum jurisdictione tantum probabili. — 574. An sit obligatio confitendi parochi. — 575. An regulares itinerantes possint confiteri cuicumque sacerdoti. — 576. An moniales petentes extraordinarium, et non obtinentes, possint cuique confiteri. — 577. Plura notanda de confessariis monialium. — Qu. An capellani exercitus possint absolvere milites degentes in praesidiis p. 571

DUBIUM IV.

QUID SIT RESERVATIO CASUUM, ET QUIS HABEAT POTESTATEM RESERVANDI ET ABSOLVENDI AB IIS.

578. Quid est reservatio. — 579. Qu. 1. An t licita et valida reservatio facta sine causa. — 580. Qu. 2. An ignorantes reservationem casuum papalium ab ea excusentur. — 581. Dub. 1. An excusentur ignorantes casus reservatos ab episcopis. Dub. 2. Quid, si casibus episcopalibus sit annexa excommunicatio. — 582. Dub. 1. An possint reservari peccata venialia. — Dub. 2. An peccata mere interna. — Dub. 3. Quid, si peccatum fuerit externe leve et interne grave. — 583. An regulares possint reservare casus, et quos. An novitii et familiares sint exempti a casibus reservatis. — 584. Vide quae sunt apud Busenbaum. — 585. Quando possit simplex confessarius absolvere a reserva-

tis. - Dub. 1. An si impedimentum sit perpetuum, possit directe absolvere. - Dub. 2. An tunc poenitens teneatur confiteri ut possit communicare. (Remissive ad n. 265, Qu. 1). - Dub. 3. An tunc debeat manifestare etiam non reservata. (Remissive ad eundem n. 265, Qu. 2). - 586. Quid, si superior neget facultatem absolventi. - 587. A quo possint absolvi peregrini. - 588. Dub. 1. Quid, si peccatum est tantum reservatum in loco confessionis. - 589. Dub. 2. Quid, si est tantum reservatum in patria. Et quid, si quis discedat a patria in fraudem. Et quomodo intelligendum *tò in fraudem*. - 590. Dub. 3. An peregrinus possit absolvi a censura reservata in patria. - 591. Dub. 4. An peccans in aliena dioecesi, ubi casus est reservatus, incurrat reservationem. Et an excommunicationem annexam. - 592. Dub. 5. An peccans in monasterio exempto vel in aliena dioecesi possit absolvi in patria a simplici confessario. - 593. Dub. 6. An episcopi possint absolvere peregrinos a casibus papalibus occultis, et cum eis dispensare in irregularitatibus. An eandem facultatem habeant vicarii capitulares, et alii praelati habentes jurisdictionem quasi episcopalem. - Not. 1. An episcopi possint tollere reservationem extra sacramentum. Not. 2. Quid, si episcopus inciderit in crimen reservatum. Not. 3. Quando intelligatur crimen esse occultum. An autem episcopus possit dispensare in votis cum peregrinis. Et in irregularitatibus, etc., cum impeditis. (Remissive). - 594. Dub. 7. An facultas in cap. *Liceat* sit pro casibus tantum ante concilium reservatis. - Dub. 8. An episcopi absolvere possint moniales quae ad malum finem occulte clausuram frangunt. - Dub. 9. An episcopi possint absolvere a reservatis ab aliis episcopis. - Dub. 10. An episcopi possint hanc facultatem generaliter committere. - An possint absolvere a casibus bullae Coenae. (Remissive). - 595. An superior possit aliquando absolvere a reservatis, et pro aliis mittere poenitentem ad inferiorem. - 596. An absolutus ab habente potestatem possit a quocumque accipere absolutionem de reservatis. - Qu. 1. An, si poenitens confiteatur bona fide vel obliviscatur reservati, valide et licite absolvat a simplici confessario. - 597. Qu. 2. An confessus superiori, et oblitus reservati, possit a quocumque absolvi. - 598. Qu. 3. An per confessionem inculpabiliter invalidam tollatur reservatio. - Qu. 4. Quid, si confessio fuerit sacrilega. - 599. Qui possint absolvere a reservatis. - An poenitentiarum. - An Mendicantes possint absolvere a casibus episcopis vel ab episcopis reservatis. - 600. Qu. 1. Utrum in dubio an poenitens incurrerit casum reservatum, possit a quocumque absolvi. - Qu. 2. Quid, si postea poenitens cognoscat peccatum ut certum. - 601. Qu. 3. An, qui peccavit in confidentiam licentiae. - Qu. 4. An licentia valeat pro peccatis etiam post illam commissis. - 602. Qu. 5. An moniales subiaceant reservationi factae ab episcopo. - Qu. 6. An subiaceant moniales exemptae. - Qu. 7. An episcopus quoad clausuram possit casus monialium reservare. p. 596

DUBIUM V.

QUID SIT OFFICIUM ET OBLIGATIO CONFESSARII.

603. Quid est officium confessarii. Quando autem possit aut debeat confessarius differre absolutionem (Remissive ad n. 461 et seq.). - 604. Qu. 1. An possit confessarius negare absolutionem ei qui adhaeret sententiae probabili. - Quid, si adhaereat sententiae falsae sed probabili putatae. - 605. Qu. 2. An expediat confessario uti sententiis rigidioribus vel benignioribus. - 606. Quos confessarius possit vel nequeat absolvere. - 607. Quomodo confessarius teneatur rudiores interrogare. - 608. Quomodo eos instruere et disponere quantum potest. Monitum ad confessarios. - 609. Quomodo debeat eos monere de suis obligationibus. - 610. Quid, si praevidet monitionem non profuturam. - 611. Inf. 1°. Quid, si advertat poenitentem invalide contraxisse matrimonium cum bona fide. - 612. Quid, si matrimonium sit contrahendum. - 613. Quid, si accedant sponsi cum omnia sunt parata. - 614. Inf. 2°. An debeat semper monere de restitutione facienda. Inf. 3°. Quid, si timentur scandala aliorum. - 615. Excip. 1. Quando damnum est contra bonum commune. - 616. Excip. 2. Quando poenitens interrogat. Excip. 3. Quando brevi speratur fructus. Utrum autem in dubio de fructu et nocumento fieri debeat monitio. - 617. Confessarius ministrans debet esse in gratia. Quomodo autem peccet qui plures praebet absolutiones in mortali successive (Remissive ad Lib. V, n. 50). - Quid, si in mortali tantum audiat confessionem. (Remissive ad hunc Lib. VI, n. 36). - Et quid, si urgeat necessitas absolventi. (Remissive ad n. 33, ibid.). - 618. Quomodo teneatur confessarius reparare defectus a seipso commissos. - 619. Dub. 1. Ad quid tenetur, si erravit circa valorem sacramenti. - 620. Dub. 2. Ad quid, si error fuit circa integritatem confessionis. - 621. Dub. 3. Ad quid, si deobligavit a restitutione facienda. Et an teneatur ad restitutionem, si cognito errore, non moneat. Quid, si culpabiliter deobligavit cum poenitens erat dispositus, et postea poenitens renuat parere monitioni. Quid, si tantum omittat monere. - 622. Dub. 4. An possit monere poenitentem de his defectibus, sine ejus licentia, extra confessionem. - 623. Quae et quanta sit obligatio confessarii audiendi poenitentes. - 624. An confessarius non parochus teneatur cum periculo vitae absolvere peccatorem moribundum. - 625. An tutus sit in conscientia sacerdos simplex qui renuit munus confessarii exercere, si populus est in gravi necessitate spirituali. p. 625

DUBIUM VI.

QUAE SCIENTIA ET PRUDENTIA REQUIRATUR IN CONFESSARIO.

626. De obligatione intelligendi peccata poenitentis. - 627. De scientia confessarii ad debitum iudicium formandum de peccatis. - 628. Quando excusetur confessarius minus

idoneus. An regulares teneantur intervenire congregationibus casuum conscientiae (ibid. v. Nota). — 629. De prudentia confessorii circa interrogationes, et de obligatione interrogandi quoad peccata ommissa. — 630. Quid, si ei constet peccatum quod poenitens negat. Et quid, si illud sciat ex confessione complicitis. — 631. Haec diligentius discutuntur. — 632. De interrogationibus in materia castitatis. p. 651

CAPUT III.

De Adjunctis Poenitentiae.

DUBIUM I.

QUID SIT SIGILLUM CONFSSIONIS, ET QUI AD ILLUD TENEANTUR.

633. An in hac materia sigilli liceat uti opinione probabili. — 634. Quomodo servari debeat sigillum. — 635. Quot peccata committat qui sigillum violat. — 636. Non est obligatio sigilli ex confessione ficta, neque ex secreto commisso extra confessionem. — 637. 1°. Quid, si poenitens discesserit indispositus. — 2°. Quid in dubio an dixerit aliquid intra vel in ordine ad confessionem. — 638. In quibus casibus non frangatur sigillum. — 639. An confessarius possit et teneatur dare poenitenti non absoluto schedulam confessionis factae vel absolutionis acceptae. — 640. Quae cadant sub sigillo. Cadunt 1°. Peccata poenitentis, etiam venialia. 2°. Peccata complicitis. An liceat interrogare de complice (Remissive, ad n. 491). — 641. Dub. 1. An liceat monere complicem ex licentia poenitentis. — Dub. 2. Quomodo cadit sub sigillo etiam objectum peccati. — 3°. Cadit poenitentia imposita. — 4°. Cadunt peccatorum circumstantiae. An cadant virtutes et revelationes. — 642. An cadant defectus naturales poenitentis. — 643. Quid, si tales defectus per se pateant, nempe si poenitens sit blaesus, surdus, etc. — 644. Quid, si sit scrupulosus. Et quid, si confessarius advertat intra confessionem poenitentem esse surdum. — 645. Qui teneantur ad sigillum. Tenentur 1°. Confessarius. — 646. Quomodo debeat confessarius respondere, si interrogetur an audierit aliquid peccatum vel an absolverit. — 647. 2°. Superior requisitus pro licentia peccati reservati. 3°. Interpres. 4°. Qui audit confessionem furtive aut casu; vel ex necessitate, puta in naufragio, etc. 5°. Is cui sacrilege revelatum est peccatum. 6°. Confessarius fictus. 7°. Doctor consultus. 8°. Scriptor confessionis. 9°. Confessionem scriptam legens. 10°. Juxta aliquos etiam poenitens, sed hoc improbabiliter. — 648. Fusius discutitur. Quaestio 1. An doctor consultus a confessario de licentia poenitentis, teneatur ad sigillum. — 649. Qu. 2. An teneatur is quem consulit poenitens pro confessione facienda. — 650. Qu. 3. An, qui legit confessionem alterius scriptam. — 651. Quomodo debeat esse licentia data a poenitente ad loquendum. — Debet esse 1°. Expressa. 2°. Libera. 3°. Non revocata.

4°. Sufficit autem si detur voce. 5°. Vel si detur facto, scilicet si poenitens incipiat loqui. — 652. An confessarius possit loqui de peccatis cum poenitente statim post absolutionem. An possit monere poenitentem de errore in confessione commisso (Remissive ad n. 622). — 653. An possit loqui intra confessionem de auditis in alia. — 654. An frangat sigillum confessarius, dicendo audivisse in aliquo loco tale peccatum. — Dub. 1. An violet sigillum manifestans peccata alicujus loci. — Dub. 2. Quid, si dicat religiosum alicujus conventus vel ordinis commisisse tale peccatum. — 655. An liceat uti notitia confessionis ad externam gubernationem (Vide quae sunt apud Busenbaum). — 656. Dub. 1. An confessarius, ob peccatum a subdito auditum, possit eum amovere ab officio. — 657. Dub. 2. An possit negare suffragium ei quem ex confessione noverit indignum. Et an ad hoc possit uti aliquo praetextu. An confessarius possit uti notitia confessionis ad custodiendas res suas, aut diligentius invigilandum, aut ad alia. — 658. Dub. 3. An possit negare communionem aut Ordinem, aut assistentiam in matrimonio, poenitenti sine absolutione dimisso. — 659. Dub. 4. An possit uti notitia confessionis ad se cavendum ab insidiis sibi paratis. An possit se celare a poenitente, quem per confessionem alias noverit in plura crimina solere prolabi, etsi alii celationem non advertant. Et an possit aufugere a poenitente indisposito, qui eum minis exteret si non absolvat. — 660. Dub. 5. An possit celebrare in ecclesia quam ex confessione noverit pollutam. Dub. 6. An tenearis pergere ad confitendum ei quem sciveris ex confessione non esse confessarium. — 661. Confessarius non tenetur cavere quascumque leves suspensiones aliorum p. 656

DUBIUM II.

QUALE SIT PRAECEPTUM, ET QUAE OBLIGATIO CONFSSIONIS.

662. Quos, et quando obliget hoc praeceptum. Et quomodo computetur tempus annuae confessionis. — 663. An praeceptum divinum confessionis obliget extra articulum mortis. — 664. Quomodo obliget juramentum medicorum, non visitandi infirmos non confessos. (Vide etiam Lib. III, num. 182). — 665. Qui teneantur ad praeceptum confessionis. — 666. An impuberes. An isti possint absolvi, si dubitetur de usu rationis. (Remiss. ad num. 432). — 667. An obligetur ad confessionem annualem habens sola venialia. — 668. An qui non satisfecit praecepto, teneatur ad illud quamprimum. — 669. Et an per confessionem quae fit anno sequenti, satisfiat praecepto etiam antecedentis. — 670. An in Paschate sit obligatio confitendi proprio parochi. — 671. An teneatur quis aliquando confiteri ante finem anni. — 672. An satisfiat praecepto per confessionem invalidam. — 673. Qui ab hoc praecepto excusentur. — 674. Poenae in transgredientes hoc praeceptum. p. 684

APPENDIX

DE CONFESSARIIS SOLLICITANTIBUS.

675. p. 691

§ I.

*Perpenduntur Clausulae,
in bulla Gregorii XV appositae.*

676. De clausula I. *In actu sacramentalis confessionis.* — 677. De clausula II. *Ante, vel post immediate.* — 678. De clausula III. *Occasione, vel praetextu confessionis.* Quid importet *Occasione confessionis.* Dub. 1. An denunciandus qui sollicitat mulierem rogantem ut cras eam audiat. Dub. 2. An qui, audita fragilitate mulieris, postea domi eam sollicitat. — 679. Quid importet *praetextu confessionis.* Et quid, si ex conducto mulier, fingens se aegrotam, advocet confessarium ad peccandum. — 680. De clausula IV. *In confessionario, aut in loco quocumque...*, *simulantes ibidem confessiones audire.* Quid importet illud *simulantes.* Et quid, si confessarius sollicitet in confessionario, sine tamen simulatione confessionis p. 692

§ II.

Quinam sollicitantes debeant denunciari.

681. Qu. 1. An denunciandus confessarius consentiens mulieri sollicitanti. — 682. Qu. 2. An confessarius qui, sollicitatus ad copulam, divertit ad tactus. — 683. Qu. 3. An confessarius sollicitans ad actus venialiter tantum inhonestos. — 684. Qu. 4. An sollicitans ad peccata non turpia. — 685. Qu. 5. An denunciandi episcopi sollicitantes. — 686. Qu. 6. An denunciandus confessarius sollicitans, si fuerit emendatus. — 687. Qu. 7. An, qui de sollicitatione jam convictus est et punitus. — Qu. 8. An, qui consentit mulieri sollicitanti ne ab ea accusetur. — Qu. 9. An, simulans confessionem ex conducto ad tractanda inhonestata. — 688. Qu. 10. An denunciandus laicus vel clericus sollicitans in confessione, simulando se confessarium. Et quid, si sit sacerdos, sed careat jurisdictione. — 689. Qu. 11. An denunciari debeat poenitens sollicitans confessarium. — 690. Qu. 12. An denunciandus interpres sollicitans poenitentem. — 691. Qu. 13. An confessarius sollicitans mulierem ut inducat aliam ad secum peccandum, vel ut ipsa peccet cum alio. — 692. Qu. 14. An confessarius sollicitans, postquam decesserit. p. 697

§ III.

Quinam teneantur denunciare.

693. An possit absolvi mulier sollicitata, antequam denuntiet. Et an, facta denuntiatione, possit quisvis confessarius absolvere ab excommunicatione contracta ob denuntiationem neglectam. — 694. An semper confessarius teneatur monere de obligatione de-

nuntiandi. — 695. Qu. 1. An teneantur denunciare qui non possunt probare denuntiationem. Et qui aliunde sollicitationem sciunt. — 696. Qu. 2. An sit obligatio denunciandi, si crimen sit occultum. — 697. Qu. 3. An, si sollicitatio fuerit habita a longo tempore. — 698. Qu. 4. An teneatur ad denunciandum qui scit sollicitationem sub secreto. — 699. Qu. 5. An sit obligatio denunciandi per epistolam vel internuntium. Et an confessarius teneatur aliquando denuntiationem excipere vel deferre. — 700. Qu. 6. An teneatur denunciare mulier sollicitationi consentiens. — 701. Qu. 7. An sit obligatio denunciandi, si speretur sollicitans per corruptionem emendandus p. 706

§ IV.

De Sollicitationibus dubiis.

702. Qu. 1. An denunciandus sit confessarius in dubio an vere sollicitaverit. Quid, si accedant vehementia indicia de sollicitatione. — 703. Qu. 2. An denunciandus confessarius qui laudat mulierem de pulcritudine. Vel, qui dat ei magnum donum. — 704. Expenduntur varii casus peculiare sollicitationis. — 705. De poenis sollicitantium, et signanter de poena inhabilitationis ad celebrandum; an haec incurratur ante sententiam. Et an ab illa excusantur ignorantes. Et an episcopi possint in ea dispensare . . . p. 712

TRACTATUS QUINTUS

DE EXTREMA UNCTIONE ET ORDINE

CAPUT I.

*Quid sit Extrema Unctio,
et quae circa eam observanda.*

706. Quid est hoc sacramentum. Et an a Christo institutum. — 707. Qu. 1. An per quamlibet unctionem partialis gratia conferatur. Qu. 2. An conferatur gratia, recedente obice. — 708. *De Materia remota* hujus sacramenti. An praeceptum quotannis renovandi oleum obliget sub gravi; et an possit addi oleo benedicto aliud non benedictum. — 709. An oleum debeat esse olivarum, et an benedictum. Dub. 1. An benedictio requiratur de necessitate sacramenti. Dub. 2. An debeat esse benedictum praecise in ordine ad Extremam Unctionem. Dub. 3. An haec benedictio possit a Papa committi simplici sacerdoti. Dub. 4. An sufficiat ungere una gutta olei. — 710. *De Materia proxima.* An unctio quinque sensuum sit de necessitate sacramenti. An sit necessaria unctio gemina oculorum, etc. Et an unctio renum ac pedum. An ordo unctionum sit de necessitate. Et quae spectent ad essentiam hujus sacramenti. — 711. *De Forma.* Dub. 1. An forma omnino debeat esse *deprecativa.* Dub. 2. An sint de essentia verba: *Per suam piissimam misericordiam.* Dub. 3. An valeat forma

dicendo: *Ungo te*, etc. — 712. Quibus ministranda est Extrema Unctio. — 713. Dub. 1. An valide conferatur sano. Dub. 2. An infirmo quocumque morbo laboranti. Dub. 3. An mulieri laboranti in partu. — 714. Dub. 4. An licite ministretur in solo periculo putato. Advert. 1. Non esse expectandam extremam partem vitae. Advert. 2. Non licite ministrari, nisi immineat periculum proximae mortis. Quid in dubio an instet mortis periculum. — 715. Dub. 5. An hoc sacramentum possit iterari in eadem infirmitate. — 716. Quae dispositio requiratur in suscipiente. Et an Extrema Unctio sit danda post viaticum. — 717. An sit ministranda pueris. — 718. Dub. 1. An infantes sint capaces hujus sacramenti. — 719. Dub. 2. An danda pueris de quorum usu rationis dubitatur. — 720. Dub. 3. An possit dari puero doli capaci, sed non adhuc communioni apto. — 721. Dub. 4. An possit dari adulto infirmo statim post Baptismum. — 722. *De Ministro* hujus sacramenti. An quivis sacerdos possit illud dare ex consensu parochi praesumpto. Quid sancitum sit de regulis. — 723. Quid, si pastor absit vel nolit dare. Et quid, si sit excommunicatus aut suspensus. — 724. An liceat dare hoc sacramentum sine ministro. Et an possit unus unam, alius aliam partem inungere. An solus sacerdos possit illud ministrare. Quid, si ministrans inter unctiones deficiat. — 725. An sacerdos incurrat irregularitatem, si aeger decedat dum eum revolvit, etc. — 726. *De Administratione* hujus sacramenti. An liceat aliquando ministrare sine vestibus sacris. — 727. Quale peccatum sit omittere orationes vel alias preces. — 728. Quale, deferre oleum sine lumine. Et quale, omittere signum crucis. Et an liceat sacerdoti deferre oleum una cum viatico. — 729. An teneatur pastor dare hoc sacramentum peccatis, et an cum periculo vitae. An teneantur dare alii sacerdotes. — 730. An liceat parochi oleum retinere domi. — 731. *De Effectibus* hujus sacramenti. — An per Extremam unctionem remittantur mortalia per se. Et an principalis ejus effectus sit remissio reliquiarum peccati. — 732. *De Subjecto* hujus sacramenti. — An sint capaces amentes. An ebrii. An impenitentes, excommunicati, et vulnerati in rixa. An phrenesi laborantes. An muti, surdi et caeci a nativitate. — 733. An peccet graviter qui negligit hoc sacramentum suscipere. *p.* 717

CAPUT II.

De Sacramento Ordinis.

DUBIUM I.

QUID SIT ORDO, QUOTUPLEX, ET QUAE EJUS MATERIA.

734. Quid est sacramentum Ordinis, et quot sunt ordines. Et an prima tonsura sit ordo. — 735. Quid sit ordinatio, et quid Ordo. Et quinam sint effectus Ordinis. Definitio cujusvis ordinis. — 736. An singuli septem ordines sint sacramenta. — 737. Sententia

auctoris. — 738. An episcopatus sit ordo distinctus a sacerdotio. — 739. Quae sit materia *remota*, et quae *proxima* hujus sacramenti. — 740. Dub. 1. An materia et forma Ordinis sint a Christo in specie determinatae (Remissive ad n. 12, de Sacram.). — 741. Dub. 2. An valide ordinetur latinus per materiam graecis assignatam. — 742. Dub. 3. An requiratur contactus instrumentorum. — 743. Dub. 4. An contactus physicus. — 744. An ab eodem episcopo debeat dici forma, et tradi materia. Et an ab eodem qui confert ordines, debeat Missa celebrari. — 745. De materia cujusque ordinis. — An materia acolythatus sit traditio urceolorum vel candelabri. — 746. Qu. 1. Quae sit materia et forma subdiaconatus. Dub. 1. An sit calix cum patena, vel liber epistolarum. — 747. Dub. 2. An calix et patena debeant esse consecrata. Et an peccet graviter subdiaconus ministrando in mortali (Remissive ad n. 38). — 748. Qu. 2. Quae sit materia et forma diaconatus. — 749. Qu. 3. Quae sit materia et forma presbyteratus. — 750. Dub. 1. An requiratur ad valorem traditio utriusque speciei, nempe vini et hostiae. — 751. Dub. 2. An valide ordinetur qui tangit hostiam et non patenam. — 752. Dub. 3. An, qui tangit calicem et patenam, sed non hostiam. — 753. Dub. 4. An, qui tangit solum calicem, sed non patenam. — 754. Clericus, exercens munus ordinis majoris quem non habet, incurrit irregularitatem. — Quid, si sit laicus (Remissive ad n. 116). — 755. De ordinatione episcoporum. Et an ad valorem requiratur trium episcoporum assistentia. — 756. An episcopus possit conferre primam tonsuram extra suam dioecesim. — 757. Quid agendum in dubio an Ordo sit collatus. — 758. Quomodo supplendi sint defectus in ordinatione commissi. — 759. Et an supplendi tempore statuto ad ordinationes. — 760. Quinam episcopus possit ordinare. (Vide etiam infra, a n. 769). — 761. Quis sit minister Ordinis. — 762. Qu. 1. An possit esse minister quivis sacerdos ex concessione Papae. An etiam ad conferendum presbyteratum. Et an, ad conferendum diaconatum et subdiaconatum. — 763. Qu. 2. An abbates possint conferre tonsuram et ordines minores, aut litteras dimissorias concedere subditis suis non religiosis. — 764. Dub. 1. An possint ordines conferre suis novitiis. — 765. Et an novitii debeant ordinari ab episcopo loci novitiatu, etc. — 766. Dub. 2. An abbates ordinantes non subditos valide ordinent. — 767. An conferens ordines minores in mortali graviter peccet. — 768. A quo episcopo ordinari debeant regulares. — 769. Ordinatio fieri debet a proprio episcopo, alias, etc. — 770. Plura notanda ex bulla *Speculatores*. — 771. Quid, si quis in una dioecesi habeat originem, in alia domicilium, et in alia beneficium. — 772. Quid, si casu alicubi nascitur. — 773. Quid, si quis habeat diversa domicilia. — 774. Quando quis possit ordinari ab episcopo beneficii. — 775. Dub. 1. An episcopus beneficii possit dispensare in interstitiis. — 776. Dub. 2. An licite episcopus ordinet eum cui confert beneficium ut possit eum ordinare. — 777. Quid, si quis in diversis dioecesibus beneficia ha-

beat. Et an studiosi contrahant domicilium. — 778. Quid requiratur ut quis ordinetur ratione domicilii. — 779. An barones eorumque filii gaudent domicilio feudorum. An officiales, domicilio loci ubi degunt. — 780. Quomodo possit quis ordinari ratione *familiaritatis*. — Et an hoc titulo possint ordinari famuli famulorum p. 744

DUBIUM II.

QUAE REQUIRANTUR IN ORDINANDO.

781. Quinam valide aut invalide ordinentur. — 782. An valide ordinentur infantes. — 783. Quae requirantur ut quis licite ordinetur, *apud Busenbaum*. — 784. I. Ut sit *viator*; non neophytus, non infamis, hermaphroditus, irregularis, etc. — An autem remaneant ordinati irregulares, etc., quos episcopus protestatur non intendere ordinare. — 785. II. *Animus clericandi*. — Dub. 1. An peccet suscipiens ordinem, nolens ascendere ad superiorem. — Dub. 2. An peccet clericus in minoribus, si uxorem ducat. — Dub. 3. An peccet suscipiens tonsuram ad effugiendum forum. — 786. III. Ut sit *confirmatus*. — 787. IV. Ut habeat *litteras dimissorias*. — Not. 1. Episcopi regulariter tenentur per seipsos ordinare. Not. 2. Licentia data non expirat morte concedentis. Not. 3. Episcopus confirmatus potest dimissorias concedere; non vero suspensus, etc. Not. 4. Potest episcopus eas dare etiam in aliena dioecesi existens. Not. 5. Non potest vero vicarius generalis. — 788. Not. 6. Quid de capitulo sede vacante. Not. 7. Quid de abbatibus. Not. 8. A quibus debeant habere dimissorias regulares. Not. 9. Quid, si Papa det licentiam cum clausula, ut quis ordinetur *a suo Ordinario tantum*. Not. 10. Potest episcopus confirmare habentem dimissorias. Not. 11. An ordinatio debeat fieri a certo episcopo designato. Not. 12. Sufficit licentia oretenus. — 789. Dub. 1. An episcopus possit ordinare alienum sub spe ratiabilitatis. Dub. 2. An episcopus ordinans possit dispensare cum alieno super irregularitate, etc. — 790. V. *Examen de scientia*, juxta qualitatem ordinis suscipiendi. — 791. Qu. 1. Quae debeat scire sacerdos, praesertim circa sacramentum Poenitentiae. Qu. 2. An illiterati sint irregulares. Qu. 3. An in regularibus minor scientia requiratur. — 792. Quid ultra notandum circa examen. — VI. *Titulus sustentationis*: de quo infra, ex n. 813. — 793. VII. Ut ordines *gradatim* suscipiantur. — 794. VIII. Ut ordines suscipiantur *tempore debito*. — Utrum in festis liceat ordinare in minoribus plus quam duos. — 795. IX. Ut serventur *interstitia*. — 796. An qui eadem die suscipit duos ordines sacros incurrat suspensionem. Quid, si in sabbato suscipit unum, alium in dominica. Dub. 1. An haec suspensio sit latae sententiae. Dub. 2. An incurrat suspensionem qui suscipit duos ordines sacros, non servatis interstitiis. — 797. An liceat eadem die suscipere quatuor ordines minores cum subdiaconatu. Dub. 1. An excuset consuetudo contraria. Dub. 2. An taliter ordinatus in-

currat suspensionem. Dub. 3. An regulares possint ordinari extra tempora. Dub. 4. An ipsi tunc possint ordinari in quovis festo duplici. Quid de initiandis in tribus diebus festivis. — 798. X. Ut servetur *locus debitus*; et existentia episcopi in propria dioecesi. — 799. XI. *Aetas debita*; alias incurritur suspensio. — Dub. 1. An eam incurrat qui ordinatur ante aetatem ex ignorantia crassa. Dub. 2. An mala fide ordinatus ante aetatem, possit, ea completa, ordinem exercere. Dub. 3. An incurrat irregularitatem suscipiens sacerdotium ante aetatem. An autem irregularitatem, qui ordinatur irretitus *censura* (*Vide ibid., v. Utrum*). — 800. Quomodo computanda aetas. Dub. 1. An possit ordinari mane qui vespere complet aetatem. Dub. 2. An computandus annus bissextilis. — 801. XII. *Exercitium ordinis suscepti*. — XIII. *Sumptio Eucharistiae*. — XIV. *Probitas vitae*. — 802. XV. *Vocatio divina*. Quae sint ejus signa. — 803. An peccet graviter qui sine vocatione ordinatur. An peccet episcopus hunc ordinans. — 804. Haec vocatio tanto magis requiritur ad episcopatum et parochiam suscipiendam. — 805. Quae sint officia ordinatorum p. 773

§ I.

De obligatione Caelibatus.

806. Quomodo haec obligatio probetur. — 807. Qu. 1. An ipsa sit de jure divino. — 808. Qu. 2. An sit ex praecepto Ecclesiae vel ex voto. — 809. Dub. 1. An ignorans tale votum teneatur ad castitatem. Dub. 2. An, qui expresse nollet castitatem vovere. — 810. Quid, si quis ordinatus sit ante usum rationis. Et quid, si ante pubertatem. — 811. Quid, si ordinetur ob metum. — 812. Qu. 3. Quomodo conjugatus, constante matrimonio, possit in sacris ordinari. — Dub. 1. An istius uxor teneatur religionem profiteri. — Dub. 2. An talis uxor possit nubere p. 803

§ II.

De obligatione habendi Titulum.

813. Poena in contravenientes. — 814. De titulo *paupertatis*. — 815. De titulo *beneficii*. — Not. 1. Juxta cujus dioecesis taxam desumenda sit sufficientia beneficii. — Not. 2. Quid, si defectus sit modicus. — Not. 3. Quid veniat nomine beneficii. An stipendia Missarum. — 816. Et an sufficiat beneficium de futuro. — 817. De titulo *patrimonii*. — 818. Qu. 1. An quis possit ordinari ad titulum suae industriae. — 819. Qu. 2. An pater teneatur assignare patrimonium filio volenti ordinari. — 820. Qu. 3. An incurrat suspensionem qui ordinatur sine titulo. — 821. Dub. 1. An, qui ordinatur cum patrimonio ficto. — 822. Dub. 2. An, qui ordinatur, data fide de reddendo illud donanti. — 823. Dub. 3. An, qui post diaconatum illud donanti renuntiat. — 824. Dub. 4. An ordinatus possit patrimonium renuntiare, si habeat aliunde sustentationem p. 809

§ III.

*De obligatione deferendi Habitum
et Tonsuram.*

825. Qu. 1. An peccent graviter clerici non deferentes habitum. — 826. Qu. 2. An, non deferentes tonsuram. — 827. Quando isti,

ob habitum et tonsuram dimissam, amittant privilegium fori et canonis. — 828. Ad quid teneantur sacerdotes vi *obedientiae* quam promittunt episcopo. — An possint religionem ingredi episcopo contradicente. — 829. Quae obligatio sit de Missis et precibus quae ab episcopo imponuntur ordinatis. — 830. De statutis in concordato nostri regni p. 819